

Sygn. akt II CSK 223/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa B. N.
przeciwko B. Z. oraz "P." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej – M. I.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek interwenienta ubocznego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Zdaniem skarżącej, w sprawie występują istotne zagadnienia prawne a mianowicie, czy „prowadzenie gospodarstwa rolnego” w rozumieniu art. 166 §1 k.c. oznacza faktyczne wykonywanie pracy w tym gospodarstwie, czy też wystarczające jest bycie właścicielem gospodarstwa rolnego, organizacja tego gospodarstwa rolnego (w tym jego integracja i odzyskanie nad nim faktycznego władztwa) i wola, aby na nieruchomości było prowadzone gospodarstwo rolne, nawet jeśli pracowałyby w tym gospodarstwie inne osoby a ponadto, czy zgodna z zasadą ochrony praw nabytych i demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP) i zasadą ochrony praw majątkowych (art. 21 ust.1 i 64 ust. 3 Konstytucji RP) jest wykładnia art. 166 § 1 k.c., że nie jest osobą prowadzącą gospodarstwo rolne osoba (lub jej następca), którą na mocy działania władzy państwowej bezprawnie pozbawiono własności i posiadania gospodarstwa rolnego, a zatem i możliwości jego prowadzenia (rozumianego, jako wykonywanie pracy w gospodarstwie rolnym rolnym), jednak która - po odzyskaniu gospodarstwa rolnego – przejawia wolę prowadzenia gospodarstwa rolnego. Ponadto według powódki skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze

względu na wadliwość uzasadnienia zaskarżonego wyroku wyrażającą się brakiem wyjaśnienia przyczyn, dla których Sąd Apelacyjny negatywnie ocenił stanowisko Sądu Okręgowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej. Rozstrzygnięcie zagadnienia powinno pełnić doniosłą rolę dla rozwoju nauki prawa i praktyki orzeczniczej. (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CKN 740/98 niepubl.; z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.). Związek sformułowanego zagadnienia prawnego z indywidualnym rozstrzygnięciem w rozpoznanej sprawie prawie musi wyrażać się oparciem zagadnienia prawnego na tych okolicznościach faktycznych, które stanowiły podstawę zastosowania określonych norm prawa materialnego.

Sformułowane przez skarżącą zagadnienia prawne nie odpowiadają wskazanym wymaganiom. Kwestia spełnienia warunków do skorzystania przez powódkę z prawa pierwokupu wiąże się z konkretnymi ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd pierwszej instancji w całości zaaprobowanymi przez Sąd drugiej instancji związanymi z urządzeniem i funkcjonowaniem na przedmiotowej nieruchomości ogródków działkowych a także czynnościami powódki w 2006 r. zmierzającymi do sprzedaży przysługującej jej udziałów w nieruchomości. Drugie z przedstawionych zagadnień nie odnosi się do przedmiotu sporu jaki toczy się pomiędzy osobami fizycznym w związku z wykonaniem przez współwłaściciela

jednego z atrybutów prawa własności polegającego na rozporządzeniu tym prawem.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy, przy czym w odniesieniu do zarzutów naruszenia przepisów postępowania (z wyłączeniem naruszenia skutkującego nieważnością postępowania) oczywista zasadność skargi kasacyjnej musi łączyć się z wykazaniem możliwości istotnego wpływu zarzucanych uchybień na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.)

Skarżąca nie wykazała w odrębnym wywodzie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Sąd drugiej instancji podzielił dotychczasowe ustalenia faktyczne. Z pisemnych motywów wynika też jakimi względami kierował się Sąd odwoławczy oceniając negatywnie powództwo i stanowisko Sądu pierwszej instancji. Jak przyjmuje się w orzecznictwie, zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie ma wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną, gdy treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (por. m. in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1997 r., I CKN 312/97, z 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00, z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00, z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01 - niepubl. i z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, Nr 4, poz. 83).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

Sąd Najwyższy na podstawie art. 98 w związku z art. 107, 391 § 1, 398²¹ k.p.c. oddalił wniosek interwenienta ubocznego - notariusza posiadającego własną zdolność postulacyjną w postępowaniu kasacyjnym (art. 87¹ §1 k.p.c.) o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego przyjmując, iż zgodnie z art. 98 § 3 i 99 k.p.c. zwrot kosztów w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata lub racy prawnego należy się tylko stronie reprezentowanej przez te podmioty lub rzecznika patentowego, a także Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, chyba że stronie występującej osobiście przysługują uprawnienia do taryfowego wynagrodzenia adwokackiego lub radcowskiego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 sierpnia 1965 r., II PZ 29/63, NP., Nr 9., poz. 1142). Występujący osobiście w sprawie notariusz nie spełnia tych kryteriów.

[aw]